



Różnorodność biologiczna

Różnorodność biologiczna bywa nazywana zamiennie bioróżnorodnością. Pod pojęciem tym kryje się całe bogactwo życia na Ziemi, na które składa się świat zwierząt i roślin. Różnorodność biologiczna stanowi przyrodę ożywioną (biocenozę) i jest ściśle powiązana z określonym siedliskiem, w którym występuje, czyli przyrodą nieożywioną (biotopem). Biocenoza i biotop wspólnie tworzą ekosystem podtrzymujący życie na Ziemi dzięki obiegowi materii. Człowiek podobnie jak pozostałe organizmy żywe jest częścią ekosystemu i jest od przyrody zależny. Różnorodność biologiczna nie tylko go otacza, ale i wypełnia, ponieważ na organizm ludzki składa się blisko sto bilionów komórek tworzących niezwykle skomplikowany system wzajemnych relacji, dzięki którym możemy sprawnie funkcjonować.



Ukryty w gąszczu traw (źródło: domena publiczna)





Znaczenie różnorodności biologicznej w życiu człowieka jest ogromne, zapewnia ona źródło pożywienia, leki, drewno oraz inne surowce niezbędne do życia. Rośliny produkują tlen, wchłaniają substancje szkodliwe dla człowieka, spowalniają zmiany klimatyczne a także, zwłaszcza duże skupiska drzew, chronią przed powodzią. Bioróżnorodność to także zysk z turystyki na terenach o wysokich walorach przyrodniczych, miejsce wypoczynku dla ludzi uciekających od miejskiego zgiełku. Różnorodność biologiczna funkcjonuje również w wymiarze religijnym. Poszczególne elementy przyrody w różnych kulturach na przestrzeni wieków darzone były czcią i uwielbieniem, gdyż uchodziły za miejsca zamieszkałe przez liczne bóstwa.

Obecnie na całym świecie palącym problemem jest postępujący zanik bioróżnorodności. Utrata kolejnych gatunków organizmów jest wynikiem działalności człowieka. Wyrąb i wypalanie lasów w celu pozyskania drewna oraz terenów pod uprawy, następnie intensywne, schematyzowane rolnictwo czy nadmierny połów niepozwalający na odtworzenie stada ryb to jedne z wielu czynników mających ujemne skutki dla funkcjonowania różnorodności biologicznej. Wraz z wymieraniem roślin i zwierząt nieodwracalnie zanikają również cenne ekosystemy.

Biodiversity
WE ARE ALL IN THIS TOGETHER



"Biodiversity. We are all in this together" - hasło kampani UE na rzecz ochrony różnorodności biologicznej





Zatrzymanie utraty bioróżnorodności jest jednym z kluczowych zadań realizowanych na obszarach Natura 2000, które służą ochronie najcenniejszych gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk. Ochroną obejmuje się nie tylko obszary naturalne, już chronione, ale co jest bardzo ważne również te tereny, które od wielu lat użytkowane są przez człowieka, a mimo wszystko na których spotkać można towarzyszące człowiekowi gatunki cennych roślin i zwierząt. Szczególnie ważne z punktu widzenia ochrony bioróżnorodności są gatunki osłonowe nazywane również parasolowymi lub tarczowymi. Są to gatunki, których ochrona przyczynia się równocześnie do ochrony wielu innych gatunków roślin, zwierząt oraz siedlisk. Przykładowym gatunkiem parasolowym jest pachnica dębowa, ochrona jej siedliska – starych, obumarłych drzew, przyczynia się do ochrony wielu innych organizmów charakterystycznych dla tego typu siedliska. Chroniąc siedlisko kumaka nizinnego – drobne zbiorniki wodne, ponownie przyczyniamy się do ochrony współwystępujących tam organizmów.

Natura 2000 za podstawowy cel obrała ochronę różnorodności biologicznej poprzez zachowanie i ochronę zagrożonych typów siedlisk oraz gatunków roślin i zwierząt w obrębie ich naturalnego występowania zarówno w środowisku nieprzekształconym jak również przekształconym przez człowieka. Państwa członkowskie Unii Europejskiej zobowiązane są monitorować stan bioróżnorodności oraz nie dopuszczać do jego pogorszenia.

Źródła



http://www.mos.gov.pl/kategoria/5329_roznorodnosc_biologiczna_i_dzialania_na_rzecz_ekosystemow/



<http://www.kampinoski-pn.gov.pl/ochrona-przyrody/natura-2000>

